

Jakt og fiske

i Hedmark

NJFF
Hedmark

Gode medlemstall
side 3

BUK
side 8

Hvor er Jerpa?
side 12

Lisensfelling av ulv
side 16

**Ole Mattis
Lien**
913 07 272

ole.mattis@njff.no

**Marius
Hassve**
924 33 656

marius.hassve@njff.no

**Mari Tangen
Evensen**
974 67 070

mari.evensen@njff.no

**Ada
Bredalen**
911 27 732

ada.bredalen@njff.no

**Nytt fra NJFF-Hedmark
Årgang 25**

Kontoradresse

Norsk Skogmuseum
Solørvegen 151, 2407 Elverum
Postboks 191, 2402 Elverum
Telefon 62 42 51 81
Bankkonto 9100.16.54034
E-post: hedmark@njff.no
www.njff-hedmark.no

Annonsepriser

	1 utg.	3 utg.
1/1 side	6.800,-	16.800,-
Baksida	8.800,-	20.000,-
1/2 side	4.800,-	13.500,-
1/4 side	2.900,-	7.800,-
1/8 side	2.000,-	5.500,-

Eks mva. inkl. farger

Ansvarlig redaktør

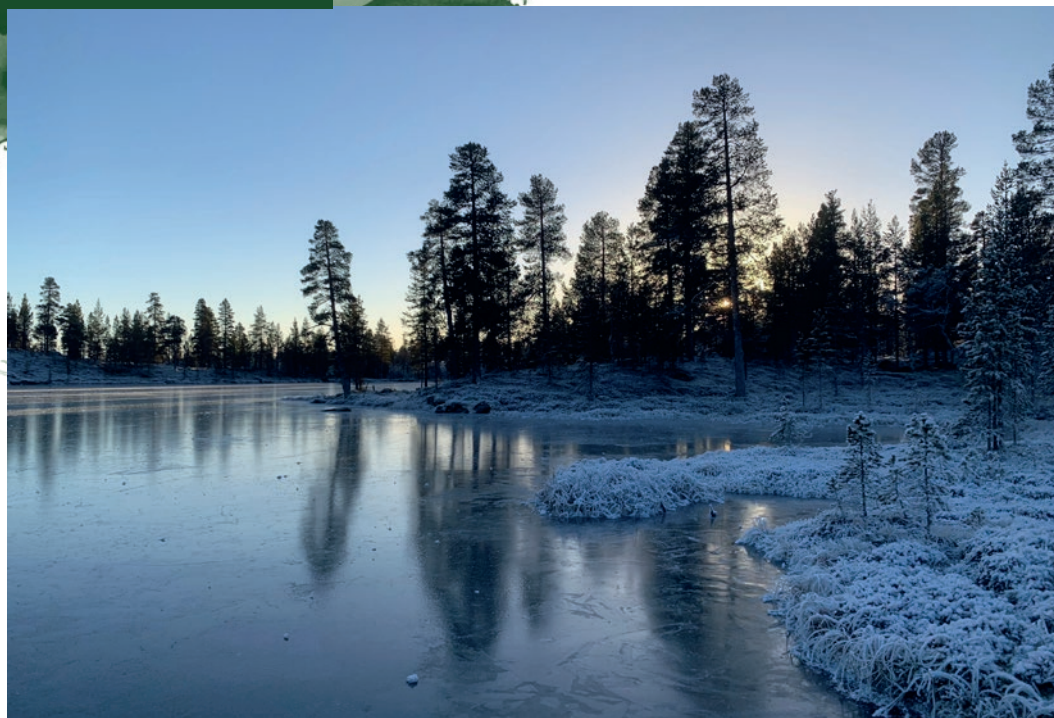
Ole Mattis Lien
Grafisk produksjon
Eggen Media AS

Annonser

Leikny Solheim, Eggen Media
tlf 907 53 494
leikny@eggen.no

Trykk Flisa Trykkeri

Forsidefoto
Ole Solvang

Vinter i anmarsj ...

... Så er høsten igjen straks ved veis ende. Med sitt gulrøde fargespill og generøsitet har den nok en gang overøst oss med opplevelser fra øverste hylle. Skog og fjell har i det store og hele huset godt med bær, sopp og vilt denne høsten, og jeg håper dere alle har lyktes vel i deres søken så langt. Til tross for at jeg i skrivende stund ser de siste gulrøde bladene falle ned mot bakken er det fortsatt godt med tid for å sikre kulinære viltsmaksopplevelser. Den fargerike årstiden takker derimot av. Nå er det nemlig magiske blåtimer som gjelder, et vitne om at en ny årstid, vinteren, er i anmarsj.

Med kulde kommer is, og med det isfiske. Terminlisten for kommende konkurransefiskesesong er klar. Hedmark er nok en gang meget godt representert hva stevner gjelder, og norgescupen starter i år som i fjor, i Trysil. Også konkurranseskyttere kan glede seg utover, med spennende stevner rundt om i Hedmark. Vi er år etter år prisgitt den fantastiske dugnadsinnsatsen våre arrangørforeninger legger ned, og jeg vil med dette rette en stor takk til dere alle. Lykke til med sesongens fiske- og skyttestevner, arrangører som deltakere. Vi har i denne sammenheng fortsatt et stort arbeid foran oss hva rekruttering av barn og unge til konkurranseg-

renene gjelder. Dette er en oppgave vi skal jobbe sammen om fremover, og det oppfordres med disse ord om å komme med innspill til administrasjon og styre.

Pilene peker oppover nå som myndighetene har lagt premissene til rette for full drift igjen. I tillegg til økt konkurranseaktivitet øker også de øvrige aktivitetene i lokallagsregi. Jakt- og fiskeskoler, jegerprøvekurs og introjakter; vi går en meget lys tid i møte. Kortere dager stopper ikke oss, noe 150 års feiringen den 23. oktober tydelig viste. Flotte bursdagsarrangementer ble gjennomført flere steder i Hedmark, og tilbakemeldingene har vært fantastiske. Trerettens middager til 20 i stil der altså! Medlemmer av Norges Jeger- og Fiskerforbund er nok en gang best i klassen, og takket være deres brennende engasjement øker medlemsmassen vår fortsatt jevnt og trutt. Med økt medlemsmasse kommer flere arrangementer og større politisk innflytelse. I skrivende stund planlegges landsmøte, og når medlemsbladet nå er ute har kursen for de neste årene blitt staket ut. I Hedmark stilte vi med 13 topp motiverte og forberedte delegater. Resultater kommer derimot ikke av seg selv, og jobben som ble lagt ned i forkant var ingenting annet en formidabel. Hardt arbeid gir resultater

– Takk til dere alle.

Så er altså høsten igjen straks historie. 2021 er om ett forbi, og et nytt år ligger foran oss. Vi har det siste året vist at plutselige uforutsette hendelser ikke stanser oss. Heller ei den stadig sterkere virkelighetsfjerne stemmen om nei til jakt- og fisketradisjoner. Vi står samlet, og sammen skal vi jobbe videre for ivaretagelse av en intakt natur med alle dets goder. På vegne av fylkesstyre vil jeg med dette ønske dere alle sammen en god jul og et riktig godt nytt år.

*Kjetil Hagen,
leder NJFF-Hedmark*

Glommen Mjøsen Skog

Ta kontakt med våre skogbruksledere for gratis befaring og faglige råd om EDEL-programmet - hvordan du kan øke verdien på skogen din.

www.glommen-mjosen.no/edel

SMÅDYRKLINIKK I ELVERUM

TIMEBESTILLING

Vi utfører det meste av forebyggende behandling, indremedisinske utredninger og bløtvevskirurgi. Akutt syke dyr/dyr som trenger øyeblikkelig hjelp vil bli prioritert.

TRYGGHET

Vi jobber for å tilby faglig og personlig trygghet for deg og dyret ditt.

TA KONTAKT

Vårt nummer 62415000 er tilknyttet vakthavende dyrlege også utenom klinikkens åpningstid.

Åpningstider

Mandag, tirsdag og fredag 9–16.

Onsdag og torsdag 9–19.

(Kan variere ved sommertid.)

Kirkeveien 58
2413 Elverum
Tlf 62 41 50 00
post@evetas.no
www.evetas.no

DØGNVAKT TLF 62 41 50 00

Gode medlemstall!

Tekst: Ole Mattis Lien

Antallet som er medlemmer i Norges Jeger- og Fiskerforbund i Hedmark viser en gledelig oppgang i jubileumsåret. Når to måneder gjenstår av året ligger vi nesten 900 medlemmer over samme dato i fjor.

Vi har passert den magiske 10 000 medlemmersgrensen med god margin med 10647 betalende medlemmer. En økning på 862 medlemmer. Frykten for medlemsnedgang under pandemien på grunn av færre aktiviteter hos fylkeslag og lokalforeninger har vært ubegrunnet. Jakt, fiske og friluftsliv står sterkere enn noen gang.

I rekrutteringsgruppene barn/ ungdom og kvinner øker vi mest. NJFF-Hedmark har nå 1741 barn/ ungdoms-medlemmer noe som er mest i hele landet. Økningen her

har vært på formidable 16,6%. Også blant kvinner har vi en tilsvarende økning (14,6%). Tallet på kvinnelige medlemmer er 1731. Dette utgjør 16,3% av våre medlemmer, og har aldri vært høyere. Meget bra!

Mye godt arbeid gjøres hos lokalforeningene, noe som tydelig vises i medlemstallene hos den enkelte forening. Mulighetene for et rikt friluftsliv er uendelige hos våre lokalforeninger. Tilgang til friluftsområder, jakt- og fiskemuligheter, båter, koier og hytter, og liknende er rike hos foreningene i Hedmark. Dette setter folk pris på, og tilbudene har vært flittig brukt under pandemien.

Lokalt i Hedmark har mange av foreningene svært positive medlemstall. 38 av våre foreninger har pluss-tall i forhold til 1. oktober i fjor. Øverst på denne lista troner Furnes JFF som har 56 flere medlemmer enn samme dato i 2020. Alvdal JFF og Åsnes JFF har også over 50 medlemmer mer enn i fjor. Fire foreninger har en økning på over 40 medlemmer

Foto: Marius Hassve

(Åmot JFF, Tynset JFF, Grue JFF og Trysil JFF). Størst økning prosentvis har tre foreninger nord i fylket. Øvre Rendal JSK (47,6%), Dalsbygda JSK (33,3%) og Os JFF (31%). Bak disse kommer Alvdal JFF, Follidal JFF og Furnes JFF alle med økning fra 20–30%. Verdt å nevne er også den

nye foreninga Nord-Odal JFF som startet ved nyttår, og derfor ikke har noe sammenlikningsgrunnlag fra i fjor. Foreninga passert 500 medlemmer 1.oktober (502) og er dermed Hedmarks fjerde største forening! Gratulerer!

Når dette bladet leses er det 23. ordinære landsmøtet i Norges Jeger- og Fiskerforbund over. Sannsynligvis et av de viktigste landsmøtene i forbundets historie. Den nye strukturen for forbundets organisasjon og drift for framtida er lagt.

Spørsmålet om fylkeslagene skal slås sammen til større enheter for å tilnærme seg de nye fylkesgrensene er en av de store sakene. Det samme er spørsmålet om det skal være årlige landsmøter eller hvert 3. år som i dag. NJFF-Hedmark har også

til dette landsmøtet sendt inn saker til behandling. Både fagsaker og organisatoriske saker. Landsmøtet er NJFFs høyeste organ, og det som vedtas der vil få betydning både for fylkeslag og lokalforeninger. Svarene på de sakene landsmøtet har fattet vedtak i finner du på sidene www.njff.no

NJFF-Hedmark har altå opplevd en gledelig medlemsoppgang det siste året. Vi er nå snart 11000 medlemmer i fylket. I pandemiåret har mange oppdaget friluftslivet, og tatt i bruk nærområdene. Her har nok mange oppdaget det rike tilbudet som våre lokalforeninger har i form av tilgang på områder til jakt, fiske og friluftsliv. Mange foreninger har båter, kanoer, hytter og koier som foreningens medlemmer kan bruke gratis eller til en rimelig penge.

Det som ikke er like hyggelig er at vi dessverre under høstens jakt har hatt noen vådeskuddsulykker. Heldigvis ingen med dødelig utgang. Dette viser at NJFFs arbeid med sikkerhet under jakt og skyting er veldig viktig. Dette er den røde tråden i alt fra jegerprøvekurs til mer avanserte jaktkurs, og bør være den viktigste tingen i ett hvert jaktlag.

Store rovdyr, og da spesielt ulv er noe som opptar mange i fylket vårt. Store jaktområder er nå berørt av ulvbestanden. Hver høst kommer rovviltnevndenes innstilling til lisensfelling av ulv. I september

og oktober kom innstillingen om lisensfelling av 12 ulver utenfor- og 28 ulver innenfor ulvesonen. Innenfor sonen er fellingene lokalisert til revirene Hornmoen, Bograngen, Mangen og Rømskog. NJFF-Hedmark jobber mye med lisensfelling av ulv, både politisk før vedtakene gjøres, og i forkant av lisensfelling iverksettes praktisk.

På fagfeltet fisk og fiske foregår det for tiden mange spennende prosjekter. Her kan nevnes Veksen, Høgsjøen, Sormsjøen, Søndre Valsjøen, og ikke minst kjempeprosjektet med kalksteinsgrus i Flagstadelva, HUVVO-prosjektet sør i Stange, og planer om kommende prosjekt i Brumundsjøen må også nevnes, og det er sikkert mange andre kultiveringsprosjekter vi ikke vet om. Ofte er starten på slike prosjekter en kartlegging av bestand og andre forhold i vassdraget. Man må vite hva en har før tiltak kan settes i verk. Marius her på kontoret er vår ekspert på dette området. Han er rett mann å kontakte dersom foreningen går med planer om prosjekter for foreningens vann og vassdrag.

Med ønske om en flott avslutning av jakt- og fiskesesongen og god jul når den tid kommer!

Ole Mattis Lien, fylkessekretær NJFF-Hedmark

Vervekonkurransen

Styret i NJFF-Hedmark utlyser hvert år en vervekonkurransen mellom foreningene i fylket.

Konkurransen deles i to klasser for at både store og små foreninger skal kunne ha mulighet til å vinne.

Den ene klassen går på størst økning i antall medlemmer, mens den andre går på størst økning i prosent. I klassen størst økning i antall medlemmer leder Furnes JFF med en økning på 56 medlemmer, mens i klassen størst økning i prosent leder Øvre Rendal JFF med en økning på 47,6 prosent. Premien er en bålpanne til hver av foreningene som vinner.

Foto: Mari Tangen Evensen

Konkurransefiskevirksomhet

Tekst: Marius Hassve

Foto: Vegard Veberg

Sesongen 2020/21 er nettopp avsluttet og en ny sesong står på trappene. Her er litt om det tradisjonelle meitefiske samt kommende sesong.

Hedmark er uten tvil meitehovedstaden hva konkurransefiske gjelder. I år har konkurransene kommet som perler på en snor, med både gjennomført meitecup, fylkesmesterskap (FM) og norgesmesterskap (NM). Meitecupen ble vunnet av fiskelegenden Kenneth Jernberg fra Odal SFK. Kenneth tok i tillegg et suverent laggull på hjemmebane i FM sammen med Markus Hansen og Johan Alexander Ruud. Vekten Kenneth fikk holdt også til FM-sølv individuelt, foran bronsevinner Rune Marius Berg. Verdt å nevne her er at junioren Johan vant sin klasse med en vekt som hadde holdt til 3. plass totalt. Kenneth måtte dog se seg slått av klubbkamerat Markus som altså vant sammenlagt. De samme tre kapret også de tre øverste plassene under NM, da med Rune Marius som norgesmester, Markus som sølvvinner og Kenneth på tredje plass. Det var Eidskog JFF

som var vertskap for årets NM, og vertskapets førstelag med Pål,- Per Einar- og Bent Fjeld fikk en velfortjent andreplass i lagkonkurransen. Bak hvem tror du? Odal SFK så klart! Hedmark tapesterte også lagkonkurransen, da SFK Raufjørningen med Dag Even Nygårdseter, Sondre Eikebråten og Eirik Aarstad kapret tredje plass. Gratulerer! NJFF-Hedmark vil med dette takke NM arrangør Eidskog JFF for et fantastisk flott gjennomført arrangement! Jeg tør påstå premiebordet her slår det meste som noen gang er utdelt. Nå står altså neste sesong på trappene, og ivrige meitefiskere kan glede seg til en ny runde i meitecupen, FM (Vang JFF) og NM (Odal SFK). Det er altså bare å holde de lange fiskestengene vedlike gjennom vinteren folkens.

En ny sesong er rett rundt hjørnet, og nå er det først og fremst de korte fiskestengene som gjelder; det er isfisketid. Den offisielle åpningen er i Trysil, nærmere bestemt på Landsjøen 18. desember. Verdt å merke seg er at SFK Raufjørningen arrangerer FM søndag 12. desember. FM i 2021 ble som kjent utsatt grunnet COVID-19, og vi tjuvstarter altså sesongen med en skikkelig godbit med plaketter i potten! Årets norgescupåpning (NC) er dagen etter stevne på Landsjøen, og det er i år som i fjor Trysil SFK som er arrangør. I tillegg til NC-åpningen på Eltsjøen avslutter hedmarksforeningen SFK

Norgesmester i tradisjonelt meitefiske 2021, Rune Marius Berg (Skogen JSK).

Raufjørningen årets NC på Vingersjøen 20. februar. Arrangør av ordinært NM på is er ikke på plass i skrivende stund. NM i mormyskafiske er derimot klart, og arrangeres i år av Åsnes JFF på Rogsjøen (lag) og Sævsjøen (individuelt). Det er

i tillegg mange andre godbiter å bli med på: For fullstendig terminliste, se jakt & fiske og NJFF portalen. Nøl heller ikke med å kontakte NJFF sin konkurranséfiskeansvarlig, Marius Hassve.

God jul og godt nytt år!

Vi ønsker å takke for samarbeidet i året som har gått!

Julehilsen fra
NJFF-Hedmark
Ole Mattis, Ada,
Marius og Mari

Mer info om alle våre kurs i aktivitetskalenderen på hjemmesiden: www.njff.no/hedmark

Påmelding til kurs via aktivitetskalenderen på våre nettsider.

Dersom det ønskes mer informasjon ta gjerne kontakt med NJFF-Hedmark på tlf.: 62 42 51 81, eller e-post til: ada.bredalen@njff.no

Påmeldingsfrist til kursene er 2 uker før arrangementets oppstart, der ikke annen dato er oppført. Forbehold om endringer.

Foto: Ada Bredalen

Kurs/aktivitet	Sted	Tid	Pris	Info
Jakt- og fiskeoppsynskurs	Nord-Odal	10.–11.12.	2000/2750	Kurset er åpent for alle, men retter seg i hovedsak mot de som ønsker å virke som jakt- og fiskeoppsyn. Kurset gir en enkel innføring i hva oppsynstjenesten innebærer, organisering av oppsynet, politiet og domstolene, samt gir en generell innføring i det sentrale lovverket for jakt- og fiskeoppsyn.
Grunnkurs jakthund instruktør	Nord-Odal	15.–16.1.	2600/3300	Grunnkurset er obligatorisk for alle som vil utdanne seg til instruktør innen ettersøk, aversjon og jakthunddressur. Kan også være nyttig for alle hundeeiere med ønske om mer kompetanse om hund og jakthunddressur.
Jegerprøvekurs	Elverum	19.1.–	2000/2750	Kurset er obligatorisk for å gå opp til jegerprøve-eksamen. Alle som fyller 14 år i kalenderåret eller eldre kan delta. Kurset vil hovedsakelig foregå på kveldstid.
Dommerkurs – spor	Elverum	22.3.	600/1000	Kurset holdes en kveld og gir ettersøksdommerne en faglig plattform i henhold til NKKs regelverk for blod- og fersksporprøver, og NKKs etiske retningslinjer for prøvedommere.
Dressurkurs unghund/valp	Elverum	april–mai	2100/2850	Grunnleggende dressur og lydighetskurs for unghund/valp. Kurset arrangeres over 8 kurskvelder, hvor første kvelden er teori uten hund.
Grunnkurs ettersøk	Åsnes	7.5.	1700/2400	Grunnleggende opplæring om hvordan man bør begynne med spor-trening med sporlegging til å bli en god ettersøksekvipasje. Teori og praktiske øvelser for ettersøksekvipasjen. Alt fra lovverk til spor-opplæring/legging og forskjellige øvelser.
Videregående ettersøk	Åsnes	8.5.	1700/2400	Kurset er for jaktledere, jakthundeeiere, ettersøksjegere og de som er ansvarlige for gjennomføringen av offentlige ettersøk. Obligatorisk for alle som tar på seg ettersøksoppdrag for det offentlige. Ettersøk Videregående er et todelt kurs hvor deltageren selv skal gjennomføre del 1 med påfølgende elektronisk eksamen på egenhånd. Dette e-lærings kurset finnes på Miljødirektoratets hjemmesider: https://www.training-portal.no/mintra/p/miljodirektoratet Denne delen skal tas på egenhånd før oppmøte på kurs del 2.
Rifleinstruktørkurs	Lisetra	13.5.–15.5.	2600/3300	Rifleinstruktørkurs for de som ønsker å veilede på riflebanen. Teoretiske og praktiske øvelser.
Hagleinstruktørkurs	Lisetra	mai	2600/3300	Hagleinstruktørkurs for de som ønsker å veilede på haglebanen. Teoretiske og praktiske øvelser. En praksisdag kommer i tillegg til planlagte kursdager.
Skadefellingskurs	Lisetra	20.–22.5.	2600/3300	Skadefellingskurs for alle som ønsker å lære mer om skadefelling av store rovdyr, men spesielt egnet for deltakere på kommunale fellingslag. Teoretiske og praktiske øvelser.

Mattis på sporet

Tekst: Ada Bredalen Foto: Ruth Helen Gransjøen Pettersen

Mattis Pettersen er en ivrig 11-åring med jakt-blod i årene.

Eplet faller ikke langt fra stammen, for med oppvekst med far som ivrig fuglejeger og mor som elgjeger så var mye av grunnlaget for en ny jeger lagt. Bestefar Arne Gransjøen er også ivrig jeger med god kompetanse på jakt og fallviltarbeid, og et fantastisk forbilde for en ung gutt.

Mattis var allerede som veldig ung gutt med mor Ruth Helen på elgpøst i Gravberget på Finnskogen. Han var med sin mor og gråhunden Gråtass på 5,5 år, og gikk blodsporkurs i regi av Follo og Østfold elghundklubb våren 2019. Han syntes det så moro ut, og ville gjerne prøve selv. Når han var klar for å gå blodspørprøve, var man

ikke sikker på om det var en nedre aldersgrense for hundefører. Det ble sjekket opp mot Miljødepartementet, som bekreftet at det var det ikke, men på grunn av ung alder må han ha med egen skytter ved ettersøksarbeid. Mattis gikk blodspørprøve høsten 2019 bare 9 år gammel. På grunn av korona tok det tid før han fikk gått fersksporprøve, men den ble gjennomført sensommeren 2021. De har gått inn til 1. premie på blodspor, og 9/10 poeng på ferskspor. Mattis og Gråtass har foreløpig gått et dødsøk, men dette er bare begynnelsen. Det er viktig å begynne med tidlig preging, og trene jevnt for de som er i begge ender av bandet dersom man skal bli en god ettersøksekvipasje. Det skal bli moro og følge Mattis videre på jakt og ettersøk!

Mattis og Gråtass på elgfallet.

Mårfangst

Tekst og foto: Jens Petter Halberg

Rett i forkant av årets jaktstart for mår så arrangerte vi introjakt - mårfangstkurs.

Den erfarne fangstmannen Jens Petter Halberg ga deltakerne en innføring i lovverket rundt fellefangst på mår, mårens atferd og biologi, forskjellige felletyper, oppsett av feller, hvordan fellene plasseres og andre fangsttips. 11 ivrige deltakere var til stede, derav mange unge. Allerede en av de første dagene etter jaktstart tikket det inn bilde fra en av de yngste deltakerne, Anton Bratvoldengen, som allerede hadde fangstet mår!

Her er noen tips for mårfangst fra Jens Petter:

Forberedelser til en vellykket mårfangst:

- Viktigste er å finne spor på snøen. Følge sporet. Da får du kunnskap om dyret, hvor det ferdes, hvilke områder det oppholder seg m.m.
- Måren oppholder seg gjerne i gammel granskog, langs bekker, elver og dalsøkker
- Finn krysningspunkter der dyret har vært flere ganger, da er du nær en god fangstplass

- Finn «riktig» tre å ha fella på. Flytt gjerne fella dersom måren ikke går i. Det kan være nok å flytte fella til et annet tre bare få meter unna
- Fella kan stå på treet gjennom hele året (spennes ned utenom fangstperioden og sjekk om det skal hogges i området)
- Tommelfingerregel: Flytt fella dersom du ikke har fått noe mår etter 14 dager
- Kan være lurt å sette to feller på samme tre eller ved siden av hverandre. Det kan være flere mårer i samme området
- Har du fått en mår i ei felle, så har du en fangstplass i lang tid framover dersom det ikke gjøres noen fysiske inngrep i området (det fins alltid unntak)
- Når det gjelder åte så er måren altetende. Bare å bruke fantasien. Åte som honning, rype/skogsfugl, hare, bevergjel er å anbefale
- Husk at fella må plasseres minst 2 m over bakkehøyde/snødybde
- Fella skal sjekkes en gang i uka
- Bakkefeller må ha et inngangsparti på minst 30 cm

En barne og ungdomssatsing til etterfølgelse – Vang JFF

Tekst: Marius Håkensen.

Foto: Vang JFF.

Vang Jakt- og Fiskeforening har gjennom mange år hatt stort fokus på rekruttering og aktiviteter for barn og ungdom.

Pr. i dag har vi jakt- og fiskeskole (JOFS), jaktskytterskole (JSS), Vang JFF UNG, jegerprøvekurs, fadderordning småviltjakt. Alt dette i tillegg til høy prioritering av barn og ungdom ved skytestevner og øvrige aktiviteter. Med de rette folkene, de som brenner for barn og ungdom er det mulig å få til mye. Her har vi truffet veldig bra, da vi har en flott gjeng som alltid stiller opp for barn og ungdom. Det er også flere tillitsvalgte som bistår på forskjellige aktiviteter i fra andre utvalg i foreningen. Samarbeid er her et viktig nøkkelord, og det finnes i tillegg en rekke økonomiske midler tilgjengelig som vi er

En lydhør og interessert gjeng følger med når Charlotte Moen deler av sin kunnskap. Foto Laila Karlsen

gode på å søke. Dette gir oss rom til å kunne tilby en rekke spennende aktiviteter og her kommer et lite utdrag av arbeidet vårt.

Nysatsing

Vår nyeste satsing heter Vang JFF UNG. Utvalget ble etablert i 2020, er underlagt Rekrutteringsutvalget, og har en egen representant i styremøter. Så hvorfor etablerte vi dette? Jo, det er ingen hemmelighet at det er mye å velge imellom av fritidssysler for de i ungdomsskolealder. Det er ikke alltid like lett å få tatt pulsen på hva som rører seg for en voksen person. Hva er vel da bedre enn å la ungdommen selv få bestemme? Vi ønsker med dette og bygge opp et miljø fra ungdomsskolenivå til ung voksen (8. trinn til 18 år). Man må ikke være medlem for å delta, men for oss er det en fordel om de er da vi får tildelt midler ut fra hvor mange barn/ungdomsmedlemmer vi har. Barn/ungdomsmedlemsskap koster i denne sammenheng kun kr 235,- og de fleste aktiviteter er gratis. Er foreldre medlem kan barn knyttes til familiemedlemsskap for samme pris uansett antall barn. Ungdommene arrangerer aktiviteter som skyting med hagle, rifle, luftgevær og simulator. I tillegg arrangeres aktiviteter innen jakt, fiske og friluftsliv, sosiale samlinger samt det utvalget finner

på av andre aktiviteter. Alt dette med klubbhus og fine fasiliteter til disposisjon.

Rekrutteringsutvalget

Rekrutteringsutvalget har på sin side som oppgave å øke rekrutteringen til Vang JFF. Gjennom egne og felles aktiviteter med andre utvalg i foreningen, jobber vi målbevisst sammen for å få flere medlemmer inn i klubben – spesielt barn og unge. Et godt eksempel på dette, er vår satsing på juniorskyttere. Der har flere av våre D1 skyttere begynt med jaktskytterskolen (JSS) og funnet ut at skyting er moro. For å følge opp interessen har da det blitt etablert en egen foreldregruppe som sammen med rifleutvalget har satt av egen tid til juniorskyttere på treningsdager. Her er det god opplæring og skytetrening som er i fokus, også har de det litt sosialt etter med bål og pølser.

Jakt- og fiskeskolen

Rekrutteringsutvalget har i tillegg ansvaret for Jakt- og fiskeskolen (JOFS), samt å bistå med pilkekonkurranse, familiedag og andre

Utvalget består av følgende: Thea Madeleine Bøe, Thea Kløvstad Nybakken, Syver Berg Aalstad, Håvard Ruud, Mikkel E. Henriksen og fra rekrutteringsutvalget Julie Håkensen.

arrangementer for barn og unge. Rekruttutvalget har faktisk tilbudt JOFS SFO ved et par anledninger, til stor glede for barn og foreldre. Rekrutteringsutvalget er med dette foreningens kontaktpunkt mot bygdas skoler, og samarbeider også med Hamar Naturskole.

Siden 2010 har vi i Vang JFF med stor suksess arrangert JOFS (5.-7. klasse, 10-12 aktiviteter gjennom skoleåret). Målet med JOFS er å gi barn og unge en enkel innføring i jakt, fiske og friluftsliv. Tilbudet er på sin side vederlagsfritt, og det kreves altså ikke medlemskap i Vang JFF for å delta. Alt nødvendig utstyr til bruk i undervisningen holdes av foreningen, og i tillegg til samlinger på klubbhuset er det enkeltaktiviteter i nærområde. Av opplegg kan vi nevne artskunnskap, geologi, førstehjelp, fellefangst og fisketur. Det hele avsluttes med en telttur. Vi har god erfaring med å knytte oss til samarbeidspartnere, og vil trekke frem Kjetil Holen fra Knutstad og Holen og Charlotte Moen som underviser

Et knippe ivrige ungdomsskyttere.

deltakerne i foredling av vilt. Der har vi vært innom alt i fra elgburger til ørretsushi.

I tillegg til JOFS holder vi også JSS. Denne ble etablert i 2017 og vi fortsetter arbeidet i 2022. På standplassen på det øverste tilrettelagte

jaktfeltholdet ved Gåsbu skytebane blir deltakere tatt imot av våre tillitsvalgte fra skytterutvalget, rekrutteringsutvalget samt styret. Her er sikkerhet og organisering i høysete for god og trygg opplæring av våpenhåndtering. Det skytes videre med rifle (kaliber 22), og vi

stiller så klart med både våpen og ammunisjon til fri disposisjon. Slik blir det lavterskeltilbud av, og erfaringen vår er at vi med lavterskeltilbud og god tilrettelegging når ut til fremtiden vår – barn og unge.

Kvinnesatsing på Nes og Helgøya JFF

Tekst og foto: Mari Tangen Evensen

Tanker, planer og samarbeid.

I mai var NJFF-Hedmarks kvinnekontakt Mette E. Larsen og jakt- og fiskekonsulent Mari T. Evensen fra administrasjonen på besøk på skytebanen til Nes og Helgøya JFF. Her hadde vi et positivt møte med ny kvinnekontakt i foreningen, Sunniva Øverlien, og de erfarne kvinnekontaktene i Furnes JFF, Wenche Irene Olsen og Bjørg Kristiansen.

Sammen så vi på hvilket potensiale foreningene har, og vi så at et samarbeid kunne gjøre ting enklere og kanskje bedre for jentene i begge foreninger. Disse tre driftige damene hadde mange tanker og planer for framtida. Både ønsket om – og mulighetene for samarbeid lå til rette.

Nå har det gått noen måneder, og hva skal vi si? Dette prosjektet må sies å ha lyktes! Sunniva opprettet en Facebook-gruppe for jenter i Nes og Helgøya, og aktivitetene ble dratt i gang, bli-kjent-kveld, skytekvelder – der hvor Furnesdamene stilte som instruktører hos Nes og Helgøya JFF. Alle oppmøtte ble ønsket velkommen til skytekvelder og andre aktiviteter hos Furnes JFF også. Samarbeidet er i gang på flere områder. Det er gledelig å se at det lykkes med samarbeid på tvers av foreninger, at kvinnekontakter kan bistå hverandre på tvers av foreninger – og så moro at oppmøtet og tilbakemeldingene har vært bra! Dette er gull verdt for alle oppmøtte.

Det er flere aktiviteter på planen framover i begge foreninger – så følg med damer!

Fra venstre: Wenche Irene, Bjørg, Sunniva og Mette.

Introjakt på elg i Gravberget og Tørberget

Tekst: Ada Bredalen

Foto: Elgjaktlagene

Introjakt på elg i regi av NJFF-Hedmark på Statskog sine arealer ble veldig vellykket også i år. De to introjakkursene er planlagt for førstegangs-jegere på storvilt.

Det er viktig å bygge kompetanse med trygge rammer, og med solide faddere hvis vi skal rekruttere gode jegere. Det tilbys også videregående introjakt som da er andre og siste året deltakerne kan få bli med på dette opplegget. Introjakta foregår i samarbeid med Høljedalen jaktlag i Tørberget og Halberget jaktlag i Gravberget. Introjakta ble i år avholdt 7.–10. oktober. Kursdeltakerne overnattet på Jugerud ved Tørberget og i Øvre Halberget ved Gravberget. Det var to flotte gjenger med 5 deltakere på hvert kurs fordelt på like mange jenter som gutter, og i ulik alder. Det ble fine dager på elgjakt fylt av opplevelser, bålkos og stillhet, men også med gode sosiale middager krydret med kunnskapsformidling. Jakt er så mye, noe også deltakerne fikk erfare.

De fleste deltakerne ankom på onsdag kveld, da oppstart av introjakkurset var torsdag morgen. Torsdag morgen ble det gjennomgått noen timer teori. Den ble gjennomgått av Thorbjørn Lysfoss i Tørberget og Ada Bredalen i Halberget før det ble en tur på skytebanen. Det er autoriserte rifleinstruktører på hvert av disse kursene, slik at deltakerne får den veiledning både i form av skytestilling, tilpassing av våpen og sikkerhet som de trenger.

Alle skyter til slutt med jaktammunisjon slik at alle vet at våpenet går korrekt under jakta. Etter kurset ble det tid for jakt på slutten av dagen for begge lagene. Begge lag hadde spart jaktområder som de ikke hadde jaktet i før dette, i håp om at det skulle være elg der under introjakta, noe som slo til. Den første ettermiddagen ble full klaff. Det ble skutt okse hos begge lag første dag!

I Tørberget fikk en deltaker felle en flott 14-tagers okse, og i Gravberget ble det felt en 9-tagger av en deltaker fra jaktlaget. -Pangstart med andre ord! Deltakerne ble så samlet for å slakte, transportere og flå elgen. Dette er viktig læring for deltakerne for å se hvordan man skal ta vare på viltet. På kvelden ble det felles parteringskurs for begge kursene i Tørberget. Jan Rønningen sto for kunnskapsformidlingen rundt dette.

Fredag ble det også skutt en kalv av en deltaker i Tørberget, så deltakerne fikk enda bedre opplæring om ivaretagelse av viltet. Fredag kveld fikk begge kursene besøk av Fjellopsynet i Statskog, Håkon Brenna. Han fortalte om lovverket rundt jakt, samt ettersøksregler. Det ble god dialog, og mange situasjoner og saker rundt tematikken ble belyst.

Lørdag så flere av deltakerne på kurset i Tørberget ei hvit elgku. Hundeevipasjen støkket også ut 4 ulver som også passerte en post, så det var mange ulike opplevelser og ta med seg hjem, noe også deltakerne ga klart uttrykk for.

Det var veldig hyggelige og motiverende deltakere med på begge kursene, og de har gitt tilbakemelding om at de synes at det var fantastisk introjakt de hadde fått vært en del av, en tilbakemelding som både NJFF-Hedmark og jaktlagene setter stor pris på. Utfordringen som vi møter etter hvert introjakkurs på elg er at deltakerne ønsker å delta på jaktlagene de er blitt kjent med etter kurset. -De vil jo så gjerne jakte mer! Kanskje det er noen der ute som har mulighet til å ta med seg en deltaker eller to på jaktlaget? Ta i så fall gjerne kontakt!

NJFF-Hedmark ønsker å rette en ekstra takk til Statskog som gir oss muligheten til dette på sine områder, Marianne Bakken fra jaktlaget i Høljedalen og jaktlagene som bidrar med sin tid og kompetanse.

Deltakerne i Gravberget med felt dyr.

Deilig lunsj i bålpanna.

Alle i sving på parteringskurs.

Kaspar fikk felt sin første elg, en flott elgokse!

Medlemspris på hundeforsikring – med online veterinær

Som NJFF-medlem kan du få inntil 34 % rabatt på **hundeforsikring**, og inntil 18 % rabatt på andre forsikringer hos Gjensidige. Kostnadsfrie samtaler med online veterinær er inkludert i hundeforsikringen. Den kan også utvides, slik at du får utbetaling hvis hunden din mister jaktenskapene sine.

Les mer om alle NJFF-fordelene dine hos Gjensidige på gjensidige.no/njff.

Norges Jeger-
og Fiskerforbund

Gjensidige

Inntil 34 %
rabatt for NJFF-
medlemmer

Hvor er jerpa?

Foto: Tore Wuttudal

Tekst: Torfinn Jahren & Scott Brainerd, INN

For mange fuglejegere er jerpa en litt obskur art som man en og annen sjelden gang kommer i kontakt med under tradisjonell skogsfugljakt med stående fuglehund.

Jerpa trykker dårlig for hunden og lyden av kjappe vingeslag i tett granskog er ofte måten den blir artsbestemt på. Vil man bli jerpejeger, er det derfor mer effektivt å bytte ut bikkja med lokkefløyte. Jerpa er primært en østlig art og i Norge markerer den skandinaviske fjellkjeden vestlig begrensning i jerpas utbredelsesområde. Jerpas kjerneområde i Norge utgjør fylkene Nordland (sør for Saltfjellet) Trøndelag, Innlandet, Vestfold og Telemark samt Viken, men den finnes også en bestand i Finnmark.

Av våre hønsfuglarter er jerpa den med størst krav til skogens utforming. Fra svenske studier vet vi at den er helt avhengig av granskog med innslag av gråor eller til nød bjørk for å trives. Granskogen må være tettvokst og hos oss er det enten utynnet middelaldrande granskog eller gammel flersjiktet granskog. Tett granskog skaper skjul mot hønssehauk og gråor eller bjørk sørger for mat vinterstid.

Siden 1990 har fellingsstatistikken sunket 75 %, fra 8000 til 2000 individer skutt på landsbasis og i dag felles flest jerper i Trøndelag. Sannsynligvis gjenspeiler nedgangen dels en dalende interesse blant jegere for jakt med lokkefløyte og dels en faktisk nedgang i bestandsstørrelse, men dette vites ikke sikkert. I samme periode viser tellinger av revirhevde hanner ved Grimsø forskningsstasjon i Sverige at jerpebestanden sunket med ca. 80 % hvilket kan tyde på nedgangen i norsk jaktstatistikk skyldes en faktisk bestandsnedgang. En av årsakene til at vi vet så lite om bestandsutviklingen til jerpe

i Norge er at vi ikke har en effektiv takseringsmetode for å overvåke den. Linjetakseringen som brukes i skog og fjell for å telle ryper eller skogsfugl egner seg ikke for å telle jerpe siden de trykker dårlig for stående fuglehund. Dette har medført at forvaltningsgrunnlaget til jerpe i Norge er ikke-eksisterende.

For å øke vår kunnskap om jerpe i Norge har vi ved INN, campus Evenstad satt i gang et jerpeprosjekt hvor vi skal undersøke flere aspekter ved jerpas økologi og forvaltning. En grunnleggende aktivitet i vårt prosjekt er å lokke jerpehanner med fløyte vår og høst. Om våren er hannene territorielle for å vokte om høna og andre ressurser som territoriet måtte inneholde. Ved å posere som en inntrenger vekkes instinktene til live og responsen lar ikke vente på seg dersom de er tilstede. Vanlige svar på vår lokking er lavmælt sang, avanse mot oss eller at de slår kjappe slag med vingene. Om høsten, i perioden hvor kullene brytes opp, vil etablerte hanner igjen være på vakt for potensielle inntrengere. Da er det mange unge hanner

i skogsystemet på jakt etter et sted å slå seg ned. Siden våren 2021 har vi lokket på hanner med fløyte ved 250 utvalgte lokasjoner i granskog med riktig alder og utforming og vi har fått respons fra 20 individer. Til sammenligning har den tradisjonelle linjetakseringen i samme område registrert seks jerper siden 2007.

Ved flere av lokasjonene vi har observert territorielle hanner har vi plassert ut lyttebokser lagd for å ta opp fuglesang. De ligner viltkamera og monteres på samme måte. I løpet av vårsesongen har de tatt opp 1200 timer med lyd som skal analyseres. Dataene herfra vil vi bruke til å undersøke hvor aktive de er i perioden med revirhevding og om dataene kan brukes til en passiv form for bestandsovervåking. På sikt ønsker vi å evaluere ulike takseringsmetoders effektivitet og gjennomførbarhet, validere svenske habitatstudiers relevans for norske forhold og undersøke hvilke faktorer som er styrende for den norske jerpas bestandsdynamikk.

Pygme-elg?

Tekst og foto: Ole Mattis Lien

En av de omtalte oksene.

Begynner vi å få de samme forhold i elgstammen vår i Hedmark som vi har sett på Sørlandet?

Fra mange områder i fylket vårt har det i løpet av høstens elgjakt blitt meldt om lave slaktevekter på elg. Mange kalver på godt under 50 kg. Kviger på under 90 kilo og piggokser på under 100 kg. Dette er ikke enkeltstående for denne høsten, men en trend som nå har vart over noen år. Vektene i alle kjønn og aldersklasser har i store områder gått ned, men det er lettest å sammenlikne for kalv og ungdyr som vi vet alderen på ut fra tannutviklingen.

I et av forvaltningsområdene i fylket har over halvparten av piggoksene som har blitt felt vist seg å være

voksne okser etter å ha sett på tennene.

Hva er årsakene til dette? Kan det være klimarelatert? Kan det være for få voksne okser i elgbestanden vår? Det er hevdet at store okser i bestanden setter i gang brunsten tidlig, og at kalvene blir født tidlig neste vår og får med seg det beste og kraftigste beitet. I motsatt tilfelle vil sent fødte kalver aldri klare å ta igjen det tapte hevdes det. Eller er det helt andre årsaker til problemene?

Romedal og Stange Almenninger har satt i gang et interessant prosjekt. Ut fra tidligere analyser av Sett Elg og tidligere aldersanalyser viste det seg å være få okser, og svært få store okser i bestanden. Det var skutt hardt på den totale hannerandelen i mange år, og oksene var unge. Snittalderen på voksne okser var på 3,8 år, mens den hos voksen ku var nesten dobbelt så

høy med 6,3 år. I avskytingsplanen for gjeldende 5 års periode er okseandelen i avskytingen satt kraftig ned. I tillegg må en av fire okser som felles ikke ha over 4 tagger. Når det gjelder ungdyr kan ikke andelen hanner være på over 50%. Dette gjør at den totale hannerandelen ikke skal være høyere enn normal fødselsrate for hanner. Almenningsbestyrer Gaute Nøkleholm håper å få med seg større områder på denne tankegangen. Arealet til Almenningene i seg selv er antagelig for lite for å se noen stor effekt. NJFF-Hedmark synes det er flott at noen tar tak i problematikken, og håper flere følger etter. Vi setter også vår lit til at forskningen tar tak i disse problemstillingene. Vi håper også at flere begynner med aldersanalyser av sine felte elger sett opp mot slaktevekt. Ved et slikt tiltak vil vi ha mye større sikkerhet bak tallene våre.

Norges jeger- og fiskerforbund 150 år

150 år med jakt og fiskeglede!

Tekst og foto: Mari Tangen Evensen

2021: Året da vår kjære organisasjon fyller 150 år! Jubileumsåret har blitt brukt til å feire medlemmene våre og organisasjonen!

I NJFF har det skjedd mye, alt fra ny logo og jubileumsreklame på TV til utebursdager og kino. Selv om mange planer har blitt endret underveis pga. koronasituasjonen, så har det vært imponerende mye aktivitet i organisasjonen. Vi ville vise frem oss selv i år - og vi har kanskje aldri fått mer oppmerksomhet og vært mer synlig?

Jakt- og Fiskelandet

Siste uka i august ble det avholdt kinovisninger av jubileumsfilmen

«Jakt- og Fiskelandet» på 64 kinoer i Norge. Her i Hedmark hadde vi visninger i Elverum, Hamar, Stor-Elvdal og Kongsvinger. På filmen var det nydelige klipp fra jakt og fiske i norsk natur. Det var høye fjell, dype daler, tette skoger, åpne vidder, innsjøer, hav og det var «øyeblikk», kameratskap og bilder som kan røre et jeger- og fiskerhjerter! Den fikk terningkast 6 fra oss! En flott gave til medlemmer i anledning 150 årsjubileet! Har du ikke sett filmen, så kan du finne den igjen på YouTube.

Utebursdag

Lørdag den 23. oktober feiret vi 150-årsjubileet over hele landet. Det var over 130 arrangementer i Norge, og her i Hedmark var det feiring i 14 foreninger. Her i NJFF-Hedmark inkludert. Vi hadde sammen med Nordre Elverum JFGF fest ved fiskedammen på Prestøya. Her ble det servert sik, elg og skogsberkake. Det var aktiviteter for de yngste: fiske, natursti og slukmaling. Det var bålcaffe, sol, flagg og en veldig trivelig dag med ca. 150 besøkende.

Røye (*Salvelinus alpinus*)

Finnes det noen vakrere? Med sitt karakteristiske fargespill trollbinder den arktiske røya de fleste av oss.

Tekst: Fiskeutvalget NJFF-Hedmark. Foto: Marius Hassve.

Røye er utbredt i store deler av vårt langstrakte land. Den var faktisk en av våre første innvandrere, ja kanskje til og med den aller første. I tillegg til dens naturlige kolonisering har den, som andre populære fiskearter, blitt satt ut i en rekke tjern og innsjøer. Sistnevnte med blandet hell, sett fra et sportsfiskerperspektiv vel og merke ...

... Røye har nemlig ofte stor suksess på gytearenaen, noe som har medført at mang en lokalitet har litt for mange røyer å fø, med småfallen fisk som resultat. De virkelige store røyene er dog kannibaler av rang, og har man et par – tre av disse pr.

hektar innsjøareal er likevekten ofte oppnådd. Nettopp av denne grunn kan sportsfiske med balansepilke være verdt et forsøk når alt annet svikter.

Grunnet dens tilpasning til kaldt vann er spesielt vinterfiske populært, da som regel med røyeblink og krok agnet med maggot. Maggoten kan gjerne byttes ut med larver av furubukk, eller veamark som vi sier på godt norsk. Maggoten er heller ikke alltid å oppdrive i den gjengse sportsbutikk når isen legger seg i oktober/november. Veamark finner man på hogstflater, nærmere bestemt under barken på gran og furu-stubber. Legender vil ha det til at hvor større røya blir, jo mer frister de store hvite godbitene. Hva med å prøve en balansepilke agnet med en 4–5 av disse? Røyefiske på vinteren er ofte på sitt beste rett etter at isen har lagt seg og rett før den smelter. Gytegrunner, altså røyevarpa, gir ofte gode fangster. Spesielt hannfisker blir igjen her en stund etter gyting; om ikke kan den jo gå glipp av ei damerøye som er sent ute ... Røya følger ellers maten. I tillegg

er habitatvalget påvirket av andre fiskearter, dog ikke i like stor grad på vinteren som i sommerhalvåret.

Røye er ikke glad i høye temperaturer, noe dens sirkumpolare utbredelse tydelig demonstrerer. Røye søker faktisk dypere og kaldere vann allerede før Ola og Kari begynner badesesongen. I sommerhalvåret har du derfor best sjanse å komme i kontakt med den på våren og høsten. Mai eller juni, avhengig av når isen har gått, er et godt tips. Det samme er august-september. Spesielt kan fluefiske etter røye være veldig spennende rundt disse tider. I utgangspunktet spiser røya småsnacks som mygglarver og marflo, og den holder seg stort sett til insektdiett. Er det klekking av insekter i overflaten kan røya gjerne gå opp å vake på døgnfluer, vårfluer og mygg – akkurat som ørreten. Hvis ikke, treffer du gjerne røya ved å fiske med saktesykende liner og buzzere (myggimitasjoner). Selv om røya vaker, kan det ofte være lurt å henge en buzzer i krokboyen på tørrflua, slik at du fisker med to fluer. Får du ikke fisk da er det vel bare å pakke sammen sakene og dra hjem.

Røye er vår kanskje aller mest variable fiskeart hva morfologi og genetik gjelder. I noen dype artsfattige innsjøer er det faktisk i ferd med å dannes nye arter, og det er viktig at forvaltningen har virkemidler slik at den evolusjonære utviklingen får fortsette. Gytetidsfredning og minstemål kan være aktuelt i lokaliteter med en tynn og sårbar bestand. I en tett bestand er det viktigste å ta vare på de store individene, og her vil et størstemål komme til sin rett. I tillegg kan man fiske hardt på de vekststagnerte smårøyene, og i årene som kommer videre på de nye rekruttene. Liten eller stor, røye er en fantastisk matfisk. Vår favoritt er å steike den i panna med rikelig med salt og pepper, for så å servere den sammen med rømme og nypotet. Men selg ikke skinnen før bjørnen er skutt – å fange røye er nemlig lettere sagt enn gjort!

Gauperegistrering 2021–2022

Tekst: Mari Tangen Evensen

Gauperegistreringen startet 1. oktober, og varer ut februar.

NJFF-Hedmark har sammen med sitt mannskap også i år i oppgave å søke etter familiegupper av gaupe på snø. Finner du spor/observasjoner av familieguppe – meld inn du også!

Selv om det i skrivende stund er lite som minner om vinter og gode sporingsforhold her på Hedemarken, så ble det allerede i oktober (helt uten snø), registrert ei familieguppe i Stange og ei i Stor-Elvdal. Begge ved hjelp av viltkamera. Det ble også registrert ei familieguppe på sporsnø på Kvikneskogen.

Bruk Skandobs!

Vi oppfordrer alle som ferdes ute til å melde fra eller legge spor og

observasjoner (f.eks. fra viltkamera) av familiegupper (2 eller flere) av gaupe inn i Skandobs og/eller ta kontakt med Statens naturoppsyn (SNO). Det skal uten opphold rapporteres slik at minst mulig tid går tapt med tanke på påkrevd kvalitetssikring.

For å enkelt legge inn/rapportere funn, registrer deg som bruker på <http://skandobs.no/> eller last ned Skandobsappen til din telefon. Det er enkelt å registrere observasjoner: Enten ved å legge observasjonen rett inn i Skandobsappen ute i felt (sjekk at stedet du er på stemmer). Ellers kan du når du kommer hjem, gå inn på Skandobs sin hjemmeside og legge det inn på den måten. Ta bilder av sporet (med noe som indikerer størrelse ved siden av). Skandobs er brukervennlig og "forteller" deg hva som trengs av informasjon når du legger inn observasjoner. Hver gang du legger inn en observasjon huker du av NJFF

Foto: <https://viltkamera.nina.no/>

på «tilhørighet». Det er viktig at alle legger inn observasjonene med NJFF-tilhørighet, slik at det kommer frem at vi NJFF-medlemmer gjør en innsats.

SNO er ansvarlig for feltkontroll av spor etter familiegupper av gaupe. Når observasjonen legges inn i Skandobs, så får SNO direkte beskjed via SMS. Det er ingenting i veien for å ringe i tillegg for å være helt sikker, eller hvis du har ekstrainfo som du synes de bør få. Hvis SNO kontaktes i tillegg, skriv det i kommentarfeltet på Skandobs (f.eks. SNO v/xxx er kontaktet).

Finn og vinn!

Ved funn av familieguppe av gaupe, kan du motta en premie fra NJFF-Hedmark. De som legger inn observasjoner i Skandobs og oppfylder kravene (verifiseres av SNO og velger NJFF-tilhørighet), er med i trekningen av en fin premie. Denne sesongen, en jaktdress - Bergans Hogna.

Mer informasjon om prosjektet finnes på vår hjemmeside. Vi håper på snø og gode sporingsforhold i hele Hedmark i år!

Lisensfelling av jerv 2021–2022

Tekst: Ole Mattis Lien

Lisensfelling av jerv startet 10. september. NJFF-Hedmark var svært fornøyde med rovvilt-nemnda i region 5 sitt vedtak om å felle 35 jerver i hele Hedmark, og skuffelsen ble stor da avgjørelsen fra Klima og miljødepartementet kom sent på ettaen dagen før jaktstart!

I avgjørelsen fra departementet ble det gjort store områdebegrensninger, der i hovedsak hele ulvesona ble unntatt for jakt. Rovviltnemnda i region 5 fattet i møte 11. juni vedtak om lisensfelling av jerv: Kvote på 35 jerver, hvorav en hundyrkvote på maksimalt 22 jerver, som kunne felles i hele gamle Hedmark fylke. NJFF-Hedmark var svært fornøyd med dette. Vi hadde sendt innspill til nemnda der vi presiserte dette med at lisensfelling må foregå i hele fylket. I vårt innspill heter det:

NJFF-Hedmark mener at det også nå må åpnes for lisensfelling av jerv i hele fylket (også i «blått» område inkludert ulvesona). Sonene rommer områder som er viktige for å oppnå bestandsmålene for rovvilt, men også viktige beiteområder for husdyr og leveområder for folk. Da vi vet at jervebestanden er over dobbelte av fastsatt bestandsmål, må det åpnes for lisensfelling i hele fylket. Ved å ikke åpne for lisensfelling i blå sone, vil beboernes reservatfølelse forsterkes. Vi mener det er helt feil at blå sone skal være et reservat for alle de fire store rovdyra. Ved å åpne for lisensfelling her, vil dette minske den totale belastningen av rovdyr for de som bor og lever i sone. Med jervens økende utbredelse de siste årene så bør det åpnes opp for lisensfelling i hele Hedmark.

På bakgrunn av dette mener NJFF-Hedmark at uttaket skal skje gjennom lisensfelling der den vanlige lokale jeger kan delta. Et viktig krav fra oss er at det kan felles jerv i hele Hedmark, også i blå sone. Vi krever i tillegg at det lages en adaptiv plan for å kunne høste bærekraftig av jervebestanden, så

Viltkamerabilde

lenge vi ligger godt over det vedtatte bestandsmål. Slik vil jegerne i Hedmark bidra til en bærekraftig og kunnskapsbasert forvaltning. NJFF-Hedmark er også skuffet over at vedtakene fra departementet kommer så sent som dagen før

lisensfelling skal starte. Dette er respektløst ovenfor de jegerne som forbereder seg til lisensfelling etter nemndenes vedtak. Her må det gå an å komme med en avgjørelse tidligere.

Lisensfelling av ulv 2021/22

Tekst: Ola Mattis Lien
Foto: Kristian Noer

Rovviltnemndene i region 4 og 5 har i fellesmøter 27. august og 8. oktober vedtatt kvoter og områder for lisensfelling av ulv både i og utenfor ulvesona.

Utenfor sona ble vedtaket at inntil 12 ulver kan felles. Innenfor sona ble vedtaket at inntil 28 ulver kan felles med formål om å ta ut alle ulvene i revirene Hornmoen, Mangen, Bograngen og Rømskog. Nemndene mener at vilkårene for lisensfelling er oppfylt innen disse revirene.

Det nasjonale bestandsmålet for ulv i Norge er 4–6 ynglinger av ulv årlig, der 3 av disse skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Der en del av reviret ligger i Sverige skal ynglingen regnes med en faktor på 0,5. Den siste beregningen av ynglinger i Norge fra nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt viser at det er registrert totalt 8,5 ynglinger i 2020.

Lisensfellingsperiodene for ulv utenfor sona er 1. desember 2021–31. mai 2022. Innenfor sona er fellingsperioden ytre ramme 1. januar til 15. februar. Her har nemndene tatt et forbehold og i vedtaket skrives det; *Av hensyn til behovet for et best mulig kunnskapsgrunnlag om revirene før lisensfelling starter og risiko for felling av andre dyr enn de som tilhører reviret, fastsettes fellingsperioden av Statsforvalteren nærmere oppstart av lisensfelling. Statsforvalteren kan både utsette oppstart av lisensfelling og avslutte denne selv om ikke alle dyr tilhørende reviret er felt. Hensikten er å legge til rette for et effektivt uttak av dyr tilhørende revirene Hornmoen, Mangen, Bograngen og Rømskog, samtidig som risikoen for felling av dyr som ikke tilhører revirene reduseres.*

Statsforvalteren har også fått myndighet til å fastsette fellingsområdene for revirene nærmere oppstart av lisensfelling. Fellingssområdet fastsettes med bakgrunn i siste tilgjengelige informasjon om områdebruk, og kjent forekomst av andre ulver i nærliggende områder. Fellingssområdet kan endres av

Statsforvalteren i fellingsperioden heter det i nemndenes vedtak.

For jegeren som ønsker å delta på lisensfelling er det nedfelt noen villkår. Foruten å ha betalt jegeravgift, bestått storviltprøve og ha tatt ut lisens for felling av ulv, plikter jegeren å holde seg oppdatert om status for lisensfelling under fellingsforsøkene. Statsforvalteren oppretter en kvotetelefon som gir jegeren opplysning av antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jeger plikter å registrere seg som bruker av Statsforvalterens løsning for SMS-varsling om status for lisensfelling.

NJFF-Hedmark la ned et arbeid i forkant av rovviltnemndenes avgjørelser. Vi opprettet et lokalt rovviltnettverk som kom sammen og diskuterte utfordringene rundt rovvilt i Hedmark, og lisensfelling av ulv spesielt sett i lys av vintrens erfaringer. Nettverket besto foruten Ada, Mari og Ole Mattis fra administrasjonen, Jo Inge Breisjøberget, Nils Øverby, Kjetil Hagen og Torstein Storås fra styret i NJFF-Hedmark, Knut Arne Gjems, Tony Rybråthen, Geir Magnar Lillehov, Vidar Sanderud og Kristian

Noer. Nettverket har ikke noe formelt mandat, men kan komme med råd, erfaringer og innspill fra distrikt som har og lever med ulv til styret i NJFF-Hedmark. Nettverket har gjennomført ett møte. Dette var i forkant av rovviltnemndenes fellesmøte der lisensfelling av ulv var tema. Spesielt var Kristian Noers erfaringer som jaktleder i Kynna nyttige for møtedeltagerne. NJFF-Hedmark har deltatt på fellesmøtene i nemndene der lisensfellingskvotene er diskutert. Vår talsmann i rovdyrpolitiske saker Nils Øverby la fram våre synspunkter til nemndene. Dette er NJFF-Hedmarks innspill i forbindelse med lisensfelling av ulv i Hedmark 2021–2022.

- NJFF-Hedmark krever at det blir gitt lisensfellingskvote som gjør at vi kommer ned på det vedtatte bestandsmålet for ulv i Norge.
- Lisensfellingsområdene legges til de mest belastede områder. Elverumsområdet peker seg her ut som mest aktuelt. Sekretariatet har foreslått uttak av Hornmoen reviret, i tillegg foreslås det uttak i Bograngen, Mangen og Rømskog-revirene. Dette støttes også av fylkesstyret vårt. NJFF-Hedmark

Første felte ulven i Kynna-reviret under fjorårets lisensfelling.

gjennom forskning). Jegere mister sin mulighet til jakt, og grunneiere mister inntektsgrunnlag. Et eksempel er Elverum kommune som hadde fem ulveflokker/par ved siste statusrapport for ulv i Norge. Tre av disse hadde i helhet sine revir innen Elverum kommunes grenser. I kommunen ble det ved forrige jakt felt 297 elger. Dersom en forutsetter at dette samsvarer med produksjonen i Elverums elgbestand, vil det med forskningens tall bli tatt ut flere elger av ulv enn det blir født hvert år. Med noen bjørner i tillegg er det sannsynlig at elgbestanden i kommunen synker raskt. Lokalforeningene våre ser derfor på ulv som en stor trussel for storviltjakta.

Lisensfelling-områdeuttak

Med bakgrunn i erfaringene til fellingslagene under lisensfellingforsøkene sist vinter viser det seg som en svært krevende arbeidsoppgave å forvalte etter genetikk. En genetisk analyse av enkeltindivider/ flokk er ikke et egnet forvaltningsvektøy i en fellings-situasjon. Vi mener et uttak av alle ulver som befinner seg i et definert område som Rovviltnemnd/ Statsforvalter bestemmer vil være den beste praktiske tillempeing av et fellingsvedtak. I Kynna- og Aurskog-revirene ble det gående igjen ulv etter lisensfelling var avsluttet. For folk som bor og jakter i området spiller det liten rolle om det går igjen en eller flere ulver i området. Det viktige er at området er tømt i en periode. Dette er også i tråd med byrdefordelingsprinsippet som lå til grunn i de innledende runder om en ulvesone.

Ulv og jakthund

En annen faktor lokalforeningene i våre områder påpeker er usikkerheten rundt jakt med løs hund. Siden 2000 er det dokumentert tatt 66 hunder av ulv i Innlandet. En tradisjonsrik jakt med stillende hund på hjortevilt, og løs på drevet halsende hund på småvilt reduseres raskt i takt med ulvbestandens utbredelse. Jegerne tør i liten grad slippe hundene i områder med ulv. Sekundært virker dette også for foreningene og grunneiers salg av jaktkort. Menon Economics (2018) har vist en halvering av jaktkortinntektene i områder med ulv. Det har gått enda verre for Kongsvinger JFF som selger harejaktkort. Før Kongsvinger/Årjäng flokken inntok jaktområdene var det ca. 1000 jaktdager med harejakt, mens det i perioden etter var under 10 jaktdager på hare.

Fellingsperiode

Sekretariatet foreslår en mulig innskrenking av lisensfellingsperioden innenfor ulvesona. Slik vi ser det er denne kort nok som den er. Snø- og sporingsforhold vil være avgjørende for å kunne lykkes med lisensfelling utførelsen. Ved en eventuell reduisering av fellingsperioden vil dette kunne gå ut over muligheten for å felle og effektiviteten av sporing og fellingsforsøk.

Psykososiale forhold

Fra våre foreninger i Hedmark blir det også vist til de psykososiale forhold med å ha ulv i nærområdet. Mange uttrykker frykt for å gå turer i skogen, plukke bær og sopp. Andre har frykt for å trene hund, og bruke utmarka i områder det er ulv. I Elverum vises det til eksempler der folk reiser til vestsida av Glomma av frykt for å for å gå tur i skogen på østsida av elva, og det vises også til at folk har flyttet fra området på grunn av frykt for rovdyr og tapt livskvalitet.

Grenserevir

Våre lokallag i grenseområdene vil at nemndene tar de nødvendige kontakter med svenske myndigheter for å få åpnet for lisensfelling i grenserevir. Det bør åpnes for å ta ut grenserevir som har den største utbredelsen av reviret sitt i Norge. I gamle Hedmark fylke har vi sist år hatt fem grenserevir; Varåa, Ulvåa, Juvberget, Kockohonka og Kymmen.

Bruk av løs på drevet halsende hund til lisensfelling

Løs på drevet halsende hund som er trent på sporing av ulv har vært et effektivt verktøy der det har vært gitt dispensasjon til det under skadefelling. Dette er et verktøy som også kunne vært gjort nytte av under lisensfelling. Det finnes dessverre få gode hunder til dette formålet. Ikke minst er lisensfelling en av få muligheter til å få trent slike hunder for at de skal bli gode til dette formålet.

mener også at det må åpnes for uttak i minst ett grenserevir i fylket, og at det etableres kontakt med svenske myndigheter om dette.

- Vi krever at byrdefordelingsprinsippet følges, og legges til grunn for uttak.
- Med bakgrunn i lisensfelling i revirene Kynna og Aurskog sist vinter krever vi et område-uttak, der alle ulvene i et definert område felles. En genetisk analyse av enkeltindivider/ flokk er ikke et egnet forvaltningsvektøy i en fellings-situasjon.
- NJFF-Hedmark ønsker ikke en forkortning av fellingsperioden, som det antydes i sekretariatets forslag. Jakttid i ulvesonen er kort som den er.
- Primært ønsker vi en jakttid utenfor ulvesonen fra elgjaktstert 25.september.
- Vi ønsker en åpning for å bruke «løs på drevet halsende hund» som har vist seg effektivt under skadefelling.

Bestand

Bestanden av ulv i henhold til rapporten «Bestandsovervåking av ulv vinteren 2020–2021» viser 5 helnorske flokker og 7 grenserevir. I tillegg viser rapporten et antall på 5 helnorske revirmarkerende par og

1 par med tilhold både på norsk og svensk side.

Med en beregningsfaktor på grenserevir lik 0,5 er bestanden av ulveflokker i Norge ifølge rapporten på 8,5 ulveflokker.

Jakt og ulv

Jaktutøvelsen i store deler av Hedmark er sterkt preget av situasjonen med et overopplylt bestandsmål av ulv (8,5 familiegrupper og 5,5 revirmarkerende par). Dette er særlig gjeldende innenfor ulvesona. Fra våre lokalforeninger som jakter i områder med ulv får vi tilbakemeldinger om at de ser på ulv som svært ødeleggende for egen jaktutøvelse. Styret i NJFF-Hedmark ønsker derfor lisensjakt på ulv slik at ulvbestanden neste vår ikke overskrider Stortingets bestandsmål. Ingen av våre foreninger ønsker etablerte ulvrevir i sine områder.

Å ha ulv i jaktområdene oppfattes av våre lokalforeninger som ødeleggende for bestandene av hjortevilt. Mange har fått vesentlige reduksjoner av sine kvoter på uttak av disse viltartene. Et ulvepar eller flokk tar 100–140 elger hvert år (dokumentert

Ny flott rovvilt-/villsvinbane

Tekst og foto: Ole Mattis Lien

Vang JFF har anlagt ny bane/feltløype for treningskyting på villsvin og de store rovviltartene.

Gjennom investeringer i størrelsesorden 300 000 kroner og et utall dugnadstimer har foreningen klart å realisere en bane med både still-

estående, oppdukkende, løpende og motgående figurer, sier leder for riflegruppa Rune Heggelund. En gjeng under ledelse av Terje Dahl og Stian Heggelund har ledet arbeidet. Denne gjengen har lagt ned mange dugnadstimer for å få til det fine anlegget, sier Heggelund. Meningen er at alle som vil kan besittle tid for å bruke det nye anlegget. Både kommunale skadefellingsslag, lisensjegere, villsvinjegere og

andre interesserte er velkomne til å gjøre avtale om bruk av feltløypa. At dette er ei aktuell satsning, viser observasjoner alle de fire rovviltartene og villsvin i området det siste året. NJFF-Hedmarks utsendte medarbeider fikk æren av å være med på første skyting i det nye anlegget. Det kan beskrives med ett ord; kjempeartig! Det gikk en del skudd for å si det sånn....

Dugnadsgjengen, Fra venstre: Tore Halvorsen, Ole Anders Sandvoll, Kai Heggelund, Terje Dahl, Bjørn Grønnvold, Rune Heggelund og Stian Heggelund.

Jakt og ettersøk på villsvin

Kursdeltagere og instruktører under den praktiske delen av kurset. F.V John Terje Johansen, Drever Birk, Ivar Nordhaug, Øystein, Morten Andersen, Geir Magnar Lillehov, Arnfinn Lien, Jørn Harald Sørli og Kim Arne Røhne.

Stor økning i felte villsvin i Hedmark

450 villsvin ble ifølge SSB registrert felt i Norge i jaktåret 2020/21. Dette er 140 flere enn i jaktåret 2019/20. Dette tilsvarer en økning på 45%. De fleste av dyra (337) ble felt i Østfoldkommunene Halden og Aremark. I vårt fylke ble det felt 70 villsvin. De fleste av disse ble felt i kommunene Kongsvinger (29), Eidskog (6), Åsnes (10), Våler (11) og Elverum (10), men det ble også felt villsvin i Rendalen og Løten. Villsvin er også felt så langt nord som Verdal i Trøndelag. Så sent som jaktåret 2014/15 ble det bare felt 70 villsvin i Norge. Det ble altså felt like mye i Hedmark sist jaksesonng som det var felt totalt i hele Norge i sesongen 2014/15.

Jakt på villsvin kan i Norge utøves hele året. Sugge med unger er fredet, men ungene kan jaktes hele året. Krav til jeger er innløst jegeravgift og godkjent storviltprøve. Jakt på villsvin er en grunnierrett, og du må innhente grunneiers tillatelse for å kunne jakte.

Tekst og foto: Ole Mattis Lien

Fallviltmannskaper og andre interesserte gjennomførte kurs i «jakt og ettersøk på villsvin» over to dager i september.

Teorien ble holdt på klubbhuset til Vang JFF. Den praktiske delen ble gjennomført på banen til Romedal og Vallset JFF (Lisetra) for fallviltmannskapene som var med.

Kurset er godt tilpasset fallviltmannskaper som skal ut å gjøre ettersøk på skadde vilsvin. Teoridelen tar for seg villsvinet i Norge, med historie og utbredelse, til lovverk og ansvar. Det er også en bolk om villsvinets anatomi og adferd, der villsvinet

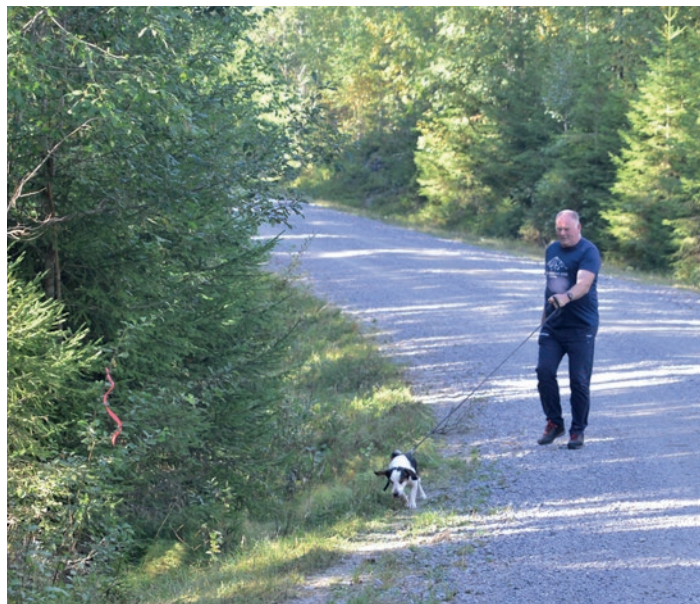
skiller seg fra hjorteviltet. Nyttig å vite når det gjelder skuddplasing og adferd under ettersøk. Villsvinet har også sykdommer som ikke hjortevilt har, og her hadde vi med oss Harald Øverby fra Mattilsynet som innehar ekspertisen på dette. I tillegg til sykdommer kom Øverby inn på behandlingen av felt villsvin og prøvetaking. Mattilsynet og Veterinærinstituttet ønsker at jegerne som feller villsvin sender inn prøver av disse for å følge med på helsetilstanden til villsvinene. Spesielt er afrikansk svinepest som har kommet til Europa viktig å overvåke. Jegerne får godtgjørelse for innsendte prøver og i tillegg gratis trikintesting av felte dyr.

Gunnar Gløersen fra Svenske Jägareförbundet har mye erfaring med villsvin og villsvinjakt i Sverige. Han bidro med deres erfaringer.

I 1987 ble det felt ca. 200 villsvin i Sverige. Sist jaktseong ble det felt 158 000!

Kurset legger stor vekt på ettersøks- og hundearbeidet. Skudd og trafikkskader hos villsvin er en del av dette.

Den praktiske dagen omhandler øvelser rundt utfordringer ved ettersøket og praktiske øvelser på skytebanen med bevegelige og oppdukkende mål.

Dreveren Birk hadde få problemer med å løse fingert oppgave med villsvin-påkjørsel! Ett villsvin skadet, men mange spor ut!

NORGESMESTERSKAP JAKTSKYTING 2021

Løtensokninger på pallen i Målselv

Tekst: Mari Tangen Evensen
Foto: Jo Straube/NJFF

Dette året ble også preget av korona og avlyste mesterskap. Flere NM-er ble dessverre ikke mulig å gjennomføre.

Men mot sommeren roet koronasituasjonen seg, og i Målselv ble det arrangert NM i elgskyting, jegertrap og leirduesti.

Her hevdet løtensokningene seg i flere grener! Norgesmester i elgskyting ble Even Nordsveen fra Løiten JFF, han mottok også kongepokalen. Ikke nok med det, det var en Løiten-skytter til på pallen under elg-NM, nemlig Tor Egil Mauseth (bronse). Andreplassen gikk til junior Alexander Løfblad, Beitstad JSK. På fylkeslagskytinga kom Hedmark på tredje plass. Bak Nord-Trøndelag på første, og Sør-Trøndelag på andreplass.

Norgesmester i leirduesti ble Knut Olav Gjerstad fra Løiten JFF! 2. plass gikk til John-Ole Elseth Nordskog, Eidanger JFL og 3. til Abraham Jostein Nesland, Kroken JFF.

Norgesmester jegertrap ble junioren Martin Røsaker (18) fra Skien JFF, han er også første junior i norgeshistorien som tar kongepokal i jegertrap. På 2. plass kom Frode Rundhaug, Nordre Land JSK og Johan Harstad, Gjemnes JFF på 3.

Vi gratulerer!

På toppen av pallen i NM elgskyting står Løiten-skytter Even Nordsveen med kongepokalen i hånda!

Norgesmester i leirduesti Knut Olav Gjerstad, Løiten JFF!

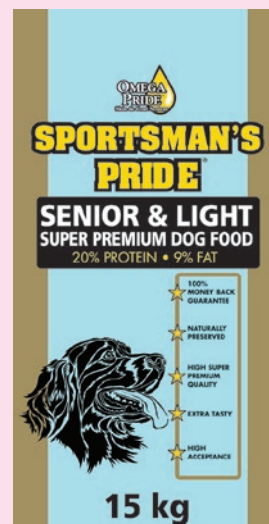
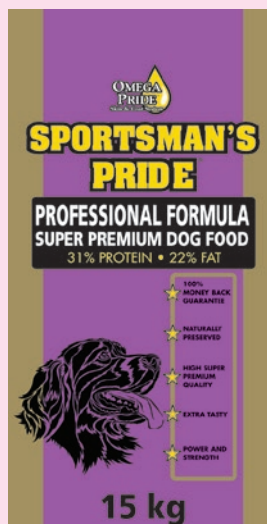
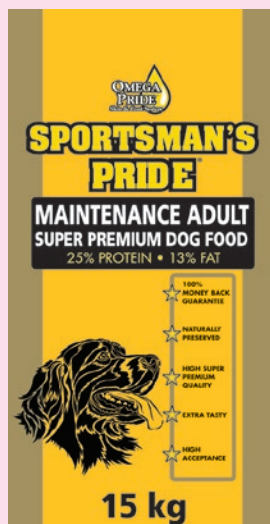
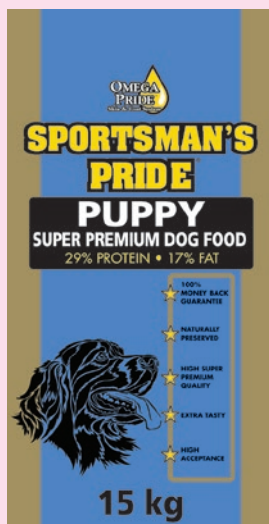
HUNDEFÔRAVTALEN

Sportsman's Pride – utviklet og sammensatt av ledende produsenter i Tyskland og USA. De beste råvarer, ingen kunstig tilsetning og erfaring gjennom generasjoner. Et toppfôr som gir de beste resultater både for deg og hunden.

Velkommen til vårt utsalg i Elverum!

Mandag og torsdag kl 12-17
Svartbekkvegen 25 på Grindalsmoen.
Gamle lokalene til Biltilsynet.

Det lønnsomme valget!

- Høy kvalitet
- Lav NJFF pris
- 100% fornøyd garanti
- Fritt levert 2 paller ass.
- Inntekt til foreningen
- Premie-/sponsorfond foreningen kan benytte seg av ved arrangement

Hunder over hele landet føres daglig med Sportsman's Pride

La foreningen være din fôrleverandør

Alle medlemmer i NJFF får kjøpt SPORTSMAN'S PRIDE til gunstig medlemspris hos følgende forhandlere for NJFFs foreninger i Hedmark:

- Evenstad JFF
- Femund JFF
- Furnes JFF
- Mo JFF
- NJFF Hedmark (Elverum)
- OS JFF (Østerdalen)
- Stange JFF
- Vang JFF
- Vestmarka JFF
- Ytre Rendal JFF
- Åmot JFF
- Åsene JFF (Trysil)

Se www.njff.no for kontaktinfo til forhandlerne

Vi gratulerer NJFF med 150-årsjubileet!

Porthos Trading AS takker for godt samarbeid gjennom mange år.

NJFF Hedmark

www.porthos.no